

6. viesstudiju programma "Ise" un Japāna 2019. gadā

Manā tēvijā, Eiropas pēdējo pagānu zemē, neraugoties uz dažādiem jūgu laikiem, saglabājusies senā dievestība – latviešu Dievturība –, kas kopta un uzturēta tautas sadzīvē līdzīgi japāņu šintō, citviet mūsdienu pasaulē rodama kā rets izņēmums. Lai arī Isē reiz esmu viesojies, īsās vizītes laikā neko vairāk par *Gekū*, *Naikū* un *Meotoiva* nebija sanācis apmeklēt un iepazīt sīkāk. Strādājot pie promocijas darba par japāņu šintō un latviešu dievturu rituālu sakrālo telpu, tekstiem un funkcijām, sadūšojos e-pastā apjautāties par pētniecības iespējām Kōgakkan Universitātē, kas ir viena no divām vietām pasaulē, kur iespējams studēt šintō specialitātē. No starptautisko sakaru koordinatora Tamadas uzzinājis par šo programmu, uzreiz pieteicos un laimīgā kārtā tiku uzņemts dalībnieku pulkā – tas bija negaidīti svētīgs pavērsiens.

Trīs nedēļu, kaut arī īsajā, bet ārkārtīgi piepildītajā viesstudiju laikā no šintō galvenās Ises svētnīcas rakstu krātuves izaugušās Kōgakkan Universitātes docētāji gan nepastarpināti lekcijās, gan izbraukumos un lauka pētījumi sniedza daudz vērtīgu atziņu par šintō, *onši* (svētceļnieku uzņēmējiem, izmitinātājiem un ceļvežiem), Ises un citām svētnīcām; īpaši vērtīgu pieredzi guvu Rituālu klasē, klātienē iepazīstot rituāla norises detaļas un uzlaikojot priesteru tērpu; vairākkārt nodevos darbam ar materiāliem universitātes bibliotēkas krātuvē – tur vienuviet slēpjās neskaitāmi pētniecībai neatsverami avoti un akadēmiskā literatūra, kas citviet nekur nav pieejama. Bija aizraujoši apceļot Isi un citas vietas, un baudīt to gardumus ar domubiedriem – japāņu kultūras interesentiem, doktorantiem un pētniekiem no visas pasaules –, katra diena aizritēja nebeidzamos atklājumos. Trīs brīvajās dienās nolēmu satikt japāņu draugus; apceļot valstsmācības pamatlicēja, japāņu filologa Motoori Norinagas pilsētas Macusakas vietas; apmeklēt Acutas svētnīcu, kur godina vienu no imperatora trim regālijām – Kusanagi zobenu, un Hisai Hačimangū svētnīcu, kur par priesteri kalpo mans austriešu vienaudzis Florians; kā arī veltīju laiku, lai sagatavotu sava pētījuma referāta prezentāciju.

Kā pirmais dalībnieks no Latvijas šajā viesstudiju programmā vēlos vēlreiz izteikt pateicību visiem, kas to padarīja par neaizmirstamu piedzīvojumu, savukārt turpmākajiem dalībniekiem iesaku: būt uzcītīgiem un punktuāliem, atvērtiem vērtīgajām zināšanām kuras docētāji un vietējie ļaudis labprāt sniedz tik koncentrētā veidā kādā citur tās nebūtu pieejamas; izmantot katru iespēju uzdot precizējošos un interesējošos jautājumus; piekļūt bibliotēkas bagātīgajiem resursiem; iesaistīties diskusijās un paplašināt savu starptautisko sakaru loku, kā arī lietderīgi pavadīt un novērtēt ikkatru mirkli tā, it kā tas būtu piedzīvojams vienu vienīgo reizi dzīvē!

Latvijas Kultūras akadēmija / Latvijas Universitāte

平成卅一年 第六回「伊勢」と日本スタディプログラム 最終報告

ナステビッチ・ウギス

欧州最後の異教の地たる小生の故郷は、北方十字軍を始め重ね重ねの支配下や占領下時代に耐えつつ永い紆余曲折の歴史のいかなる場合でもずっと継続し、日本神道の如く生き活きと自国民の暮らしの中で培われる、現代の世界において数少ない土着の民族信仰の一つ、ラトビア神道を擁する国である。数年前一回訪勢してはいるものの、短期滞日の過密日程のため外宮・内宮・夫婦岩しか詣でられず伊勢のことを詳しく解せないままであったが、日本神道とラトビア神道の祭祀における神聖空間・詞章・機能に関する博論研究に当たって、世界中に神道学が専攻できる二校の一つたる皇學館大学での研究の可能性等につき勇気を以て名門に問合せたところ、国際交流担当の玉田氏の御蔭でこのプログラムの存在を伺い早速応募して、その後採用していただくことになり、まさかの願ったり叶ったりの展開になった。

三週間という極めて短いものの、非常に充実した留学で神宮から発展した皇學館大学で幅広く伊勢、神道、御師、一番古くて新しい神宮やその他の神社のことを博識の先生の方々やフィールドワークから学び、何より祭祀見学と神職の装束試着体験ができた祭式教室及び、各種の研究にとって貴重な参考資料が計り知れないほど多く秘めている図書館のお世話になり、世界各地からの親日派の大学院生や研究者の方々と共に伊勢の魅力的な観光や名物のおもてなしに身を委ね、絶え間なく新発見の果てない毎日を過ごせて感無量であった。自由行動の三日間には、日本人の友達との再会、伊勢から近い本居宣長の街・松阪巡り、草薙剣を祀る熱田神宮と、同い年のフローリアン氏が禰宜として奉職される久居八幡宮の参拝、そして独自研究の発表準備をすることにした。

初めてのラトビア人として参加させていただいた者として、この場をお借りして、この留学を忘れがたい素晴らしい経験にしてくださった皆様方に改めて厚くお礼申し上げたく思っており、今後の参加者の方々へ、参考までに幾つかの手がかりをお裾分けしたいと思う。黽勉努力と時間厳守を始め、親切な先生方や地元の方々が丁寧かつ簡潔でどこよりも集中的に教えてくださる知識を素直に受け入れ、気になる又は明確にしたい点があれば懲りずに進んで質問をし、怠ることなく図書館の豊かな宝庫の資料を利用し、自らの国際交流の輪を広げつつ討論に参加し、数えきれない一瞬一瞬からなる「今」を常に尊く思い「一期一会」の如く大切にしながら留学してください。

以上

